

Nr 358.

Av herr **Sjöblom**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 312, angående anslag till undervisning i trädgårdsskötsel.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 312 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till undervisning i trädgårdsskötsel å *extra stat* för år 1920 anvisa ett förslagsanslag av kr. 32,300: —.

I sakkunnigas betänkande rörande åtgärder för främjande av trädgårdsodlingen ha de sakkunniga, utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit, bl. a. framhållit önskvärdheten av att en särskild byrå i kungl. lantbruksstyrelsen inrättades för handläggande av trädgårdsärenden. Över nämnda punkt i kommittébetänkandet har kungl. lantbruksstyrelsen avgivit följande yttrande:

»Även om lantbruksstyrelsen på goda grunder ej kan dela de sakkunnigas uppfattning, att det ringa antal till trädgårdsodlingens område hörande ärenden, som hittills handlagts inom lantbruksstyrelsen, skulle hava sin huvudsakliga förklaring i den brist på förståelse, trädgårdsodlingens utövare funnit inom styrelsen för sina 'initiativ, förslag och äskanden', håller dock lantbruksstyrelsen före, att vägande skäl numera föreligga att giva trädgårdsodlingen en särskild representant inom ämbetsverket. Lantbruksstyrelsen tillåter sig i sammanhang härmed erinra därom, att styrelsen redan den 4 januari 1912 hemställde, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för anställande av en statskonsulent i trädgårdsskötsel, varigenom här ifrågavarande önskemål åtminstone delvis skulle hava blivit tillgodosett.

Redan den omständigheten, att styrelsens lantbruksbyrå fortfarande, även efter styrelsens nu genomförda omorganisation och trots ökningen av byråns arbetskrafter, är hårt tyngd av den alltjämt växande mängden av till byrån inkommande ärenden, gör — såsom också lantbruksakademien i

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 4 saml. 138 häft. (Nr 355—359.)

sitt utlåtande framhåller — avlyftandet från byrån av till trädgårdsodlingen hörande ärenden önskligt, även om dessa för närvarande ej äro så synnerligen många.

Trädgårdsodlingens snabba utveckling under senare tid — ej minst under krisåren — och det ständigt tilltagande allmänna intresset för trädgården och dess alster påkalla kraftiga åtgärder, i syfte att det allmänna på ett mera effektivt och ingripande sätt tager ledningen av denna viktiga näringsgren samt organiserar och vägleder verksamheten, så att utvecklingen på området går i önskvärd riktning. Då lantbruksstyrelsen har sig anförtrodd handläggningen av de ärenden, som röra ekonomiskt understöd i olika former åt trädgårdsodlingen, ävensom kontrollen över den statsunderstödda trädgårdsundervisningen, ligger det närmast till hands att söka inom styrelsen åstadkomma en sådan mera ingripande och fackmässig ledning av trädgårdsodlingen. De sakkunniga föreslå också, såsom nämnts, att en avdelning för trädgårdsärenden snarast möjligt inrättas inom lantbruksstyrelsen, att trädgårdsodlingen där får särskild föredragande, att denne må vara chef för avdelningen, samt att en chefen underordnad tjänsteman därjämte tillsättes med särskilt uppdrag att utöva växtpatologisk inspektion på trädgårdsodlingens område.

Lantbruksstyrelsen vill på ovan anförda grunder tillstyrka, att trädgårdsodlingen snarast möjligt erhåller sin särskilda målsman inom styrelsen. I betraktande av det jämförelsevis ringa antal av här ifrågavarande ärenden, som hittills handlagts inom lantbruksstyrelsen, och då någon mera betydande ökning därutinnan ej torde vara att omedelbart emotse, håller emellertid lantbruksstyrelsen före, att med upprättande inom styrelsen av en särskild avdelning eller byrå för trädgårdsärenden bör tillsvidare kunna anstå. Trädgårdsärendena torde för någon tid framåt bliva fullt tillgodosedda, därest inom lantbruksstyrelsen anställes en för dessa ärenden speciellt kvalificerad byrådirektör — av andra normalgraden — sorterande under styrelsens lantbruksbyrå. Denne bör på eget ansvar få handlägga och inför lantbruksstyrelsens chef föredraga alla ärenden, berörande trädgårdsodlingen.

Såsom av det redan anförda torde framgå, synes det lantbruksstyrelsen sannolikt, att ifrågavarande befattningshavares tid under de första åren knappast torde komma att helt tagas i anspråk för vanligt byråarbete på tjänsterummet. Den tid, som sålunda kan bliva över, torde emellertid med synnerlig fördel kunna och böra på så sätt begagnas, att tillfälle beredes byrådirektören att genom resor i olika landsdelar dels studera trädgårdsodlingens ståndpunkt och olika behov och dels träda i nära förbindelse med

denna odlings målsmän. Härigenom kan grunden läggas till det organiserande och vägledande inflytande, varav trädgårdsodlingen nu tvivelsutan är i behov, på samma gång lantbruksstyrelsen blir satt i tillfälle att få den överblick över och den inblick i trädgårdsodlingens skiftande former och olika förutsättningar, varförutan ett livgivande initiativ på området svårigen kan komma till stånd.

I den mån byrådirektörens rent administrativa verksamhet kommer att tilltaga, torde det få bli beroende på senare prövning, om och när en förändring av sättet för trädgårdsärendenas handläggning inom lantbruksstyrelsen bör företagas.

Genom inrättande av här föreslagna befattning tillskyndas lantbruksstyrelsen givetvis en del ökade utgifter för vikariatsersättningar, telefon, inventarier, skrivmaterialier med mera, vilka påkalla höjning av styrelsens anslag till dylika utgifter, av styrelsen förslagvis beräknad till 2,000 kronor för år.»

Till fullo instämmande uti vad kungl. lantbruksstyrelsen anfört, synes det mig, att fördelen, av att den mycket viktiga del av vår jordbruksnäring, som trädgårdsskötseln är, redan nu kunde komma under en enhetlig, fast ledning, mer än väl skulle uppväga den jämförelsevis ringa kostnadsökning, som inrättande av en byrådirektörsbefattning inom kungl. lantbruksstyrelsen i enlighet med nämnda styrelsens här ovan återgivna yttrande skulle medföra.

På grund av det anförda ber jag få föreslå, att riksdagen måtte besluta

dels att för anställande av en byrådirektörsbefattning inom kungl. lantbruksstyrelsen anvisa å extra stat för år 1920 ett förslagsanslag, högst, kr. 5,600;

dels att till expenser m. m. åt kungl. lantbruksstyrelsen anvisa å extra stat för år 1920 ett förslagsanslag, högst, kr. 2,000.

Stockholm den 28 mars 1919.

G. H. Sjöblom.

